

ZGODBE, KI JIH PIŠEJO LASJE, SPREMINJANJE ŽENSKIH PRIČESK V 20. STOLETJU Raziskovalna naloga s področja etnologije Avtorici: Tara Kankaraš in Anja Rudof, 9. c, šol. l. 2012/2013

Mentorica: Vilma Vrtačnik Merčun

Povzetek:

Zanimalo naju je, kako so se ženske pričeske in postopki friziranja spreminjali v 20. stoletju na območju Slovenije. Najin slikovni vir so bile stare fotografije, predvsem pa slovenske ženske revije. Pogovorili sva se s petimi frizerji z območja Domžal in Mengša. Ugotovili sva, da so ženske v začetku 20. stoletja nosile dolge lase, spete v kito, ki so jo zvile in pripele na temenu. Mlajše ženske so v kito vpletale trakove, starejše pa so pričesko pokrile z ruto.

Revije iz začetka 20. stoletja so hitreje sledile evropski modi. Prikazovale so že krajše pričeske, ki so bile rahlo nakodrane po vsej glavi ali samo ob sencih. Uveljavljati se je začel »frufu«, ravno postrizeni lasje nad očmi.

Po drugi svetovni vojni so imele ženske večinoma srednje dolge, rahlo nakodrane pričeske. Nekaterе ženske so nosile kratke fantovske frizure.

V šestdesetih letih so bile moderne ženske bubi frizure. To so bile pričeske s kratkimi lasmi zadaj in daljšimi na temenu glave, kjer so bili natupirani tako, da so pričeske dobile večji volumen. Poleg teh so ženske nosile tudi paž frizure (ravno pristriženi lasje nad rameni) s frufrjem ali dolge, rahlo valovite, a močno tupirane frizure.

V osemdesetih letih so se v večji meri uveljavile pričeske s krajšimi lasmi po glavi, spodaj pa z dolgimi prameni, s frufrjem ali prečo. Še vedno so bile moderne rahlo nakodrane pričeske z večjim volumnom, ki so jih frizerke dosegle s trajno ondulacijo in fenanjem. V devetdesetih letih so ženske pričeske izgubile volumen, saj se je trajna ondulacija začela opuščati. Vedno pogostejše je bilo barvanje las (tudi z rdečo barvo), nekaj časa so bila moderna blond pramena. Moderne so postale pričeske, pri katerih lasje prosto padajo, če so ravni ali dolgi, obliko pa jim daje način striženja.

V zadnjem obdobju je za vse dolžine las značilno asimetrično striženje. Za srednje dolge

pričeske je spet moderna paž frizura, spet je moden frufu. Dolge pričeske so lahko ravne ali pa z dolgimi valovitimi kodri.

V 20. stoletju so se spreminjali tudi postopki za kodranje las. Sprva so frizerke navijale lase na kovinske navijalke, ki so bile povezane z električnimi žicami in so lase grele (to so imenovali železna trajna ondulacija). V osemdesetih letih se je uveljavila hladna trajna ondulacija na osnovi kemičnih preparatov.

Ko so se v devetdesetih letih ženske začele pogosteje barvati, se trajna ondulacija začela opuščati. Frizerski preparati ostajajo še danes v enaki funkciji kot pred desetletji, izboljšuje pa se njihova kvaliteta, ki je do lasišča in las vedno bolj prijazna.

Kodranje las je danes hitrejše in lažje s kodralniki, ravnanje las pa z likalniki za lase.

Pričeske se danes izbirajo glede obliko obraza in osebnost, ki ji ustreza določen stil pričeske.